

GOOD READ & SHOULD READ

BASIC LITERATURE ON ARTISTS' COLONIES IN EUROPE BASIS LITERATUUR OVER KUNSTENAARSKOLONIES IN EUROPA

English, German, French and/or Dutch / Engels, Duits, Frans en/of Nederlands

* Publications on euroart projects are included

1. Gerhard Wietek (Hrsg.), *Deutsche Künstlerkolonien und Künstlerorte*. München : Thiemig, 1976.

Basic Information in an overview of German artists' colonies and painters' villages / Basisinformatie in een overzicht van Duitse kunstenaarskolonies en schildersdorpen. Focus on / op Willingshausen, Frauenchiemsee, Kronberg, Dachau, Rügen-Vilm-Hiddensee, Sylt-Föhr-Amrum, Osternberg, Ekensund, Worpswede, Grötzingen, Ahrenshoop, Goppeln, Schreiberhau, Nidden, Darmstadt, Höri, Dangast & Murnau.

2. Michael Jacobs, *The Good and Simple Life. Artist Colonies in Europe and America*, Oxford : Phaidon, 1985.

An international precursor of its kind, with as its subject the artists' colonies / Een internationale voorloper in zijn soort, met als onderwerp de kunstenaarskolonies Barbizon, Grez-sur-Loing, Pont-Aven, Concarneau, Skagen, Abramtsevo, Worpswede, Nagybánya, Newlyn & St. Ives. With emphasis on the lives of the painters in these artists' colonies / Met de nadruk op het leven van de schilders in deze kunstenaarskolonies.

3. Francisca van Vloten, Hesther van den Donk en Jacqueline van Paaschen-Louwerse, *Reünie op 't Duin. Mondriaan en tijdgenoten in Zeeland, Zwolle / Middelburg : Waanders Uitgevers / Zeeuws Museum, 1994¹, 1994²*.

Domburg as a melting pot for Dutch and foreign artists with Jan Toorop and Piet Mondrian as the artists' colony's most important representatives / Domburg als smeltkroes voor Nederlandse en buitenlandse kunstenaars met Jan Toorop en Piet Mondriaan als de belangrijkste vertegenwoordigers van de kunstenaarskolonie. The surroundings of Domburg played a fundamental role in Mondrian's evolution as an artist / De omgeving van Domburg speelde een fundamentele rol in Mondriaans ontwikkeling als kunstenaar.

4. Pawel (H.-G.) Pawelcik & Andreas Wegscheider, *All together now. Ahrenshoop, Barbizon, Christchurch, Kronberg, Tervuren, Worpswede. Zeitgenössische Kunst aus europäischen Künstlerkolonien zu Gast in Ahrenshoop*, Ahrenshoop : Förderkreis Ahrenshoop / Fed. EuroArt, 1995.

After a Christchurch exhibition, the second showing of young contemporary artists under the umbrella of euroart took place in 1995 in Ahrenshoop. A booklet accompanied the exhibition / Na een tentoonstelling in Christchurch, had de tweede presentatie van jonge hedendaagse kunstenaars onder de gemeenschappelijke paraplu van euroart in 1995 plaats in Ahrenshoop. Een boekje begeleidde de tentoonstelling. Focus on / op Ahrenshoop, Barbizon, Christchurch, Kronberg, Tervuren and / en Worpswede.

A EUROART PROJECT

5. Cornelia Baumann, Joost De Geest, Rita Keymeulen, Veerle Van Doorne & Huguette van de Woestyne-Vanagt, *Sint-Martens-Latem – Worpswede 1880-1914. Twee kunstenaarskolonies*, Deinze : Museum van Deinze en de Leiestreek / Grosse Kunstschau Worpswede, 1996.

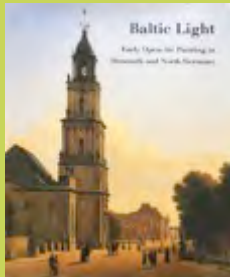
A comparison between two artists' colonies from around the turn of the century, both of which have become known by writers, Latem near Ghent in Belgium by Karel van de Woestyne and Worpswede near Bremen in Northern Germany by Rainer Maria Rilke / Een vergelijking tussen twee kunstenaarskolonies van rond de eeuwwisseling die beide door schrijvers bekend zijn geworden, Latem bij Gent in België door Karel van de Woestyne en Worpswede bij Bremen in Noord-Duitsland door Rainer Maria Rilke.

6. Erika Rödiger-Diruf & Brigitte Baumstark (Hrsg.), *Deutsche Künstlerkolonien 1890-1910. Worpswede, Dachau, Willingshausen, Grötzingen, Die 'Brücke', Murnau*, Karlsruhe : Stadt Karlsruhe / Städtische Galerie Karlsruhe, 1998.

The landscape painters from Karlsruhe also sought refuge outside the city around 1900, in nearby Grötzingen. Based on the art history of Karlsruhe, similar developments in Worpswede, Dachau, Willingshausen, Grötzingen, Murnau and Die Brücke are highlighted / Ook de landschapsschilders uit Karlsruhe zochten rond 1900 hun toevlucht buiten de stad, in het nabij gelegen Grötzingen. Aan de hand van de kunstgeschiedenis van Karlsruhe worden de soortgelijke ontwikkelingen in Worpswede, Dachau, Willingshausen, Grötzingen, Murnau en bij Die Brücke belicht.

7. Catherine Johnston, Helmut Börsch-Supan, Helmut R. Leppien & Kasper Monrad, *Baltic Light. Early Open-Air Painting in Denmark and North Germany*, Ottawa / New Haven & London : National Gallery of Canada / Yale University Press, 1999.

During the first half of the 19th century, Danish and German artists studying in Paris and Rome brought back home the concept of plein-air painting and began to paint out-of-doors on their native soil. This book focuses on them and their work / Gedurende de eerste helft van de 19de eeuw brachten Deense en Duitse kunstenaars die in Parijs en Rome studeerden het concept van de plein-air schilderkunst mee naar huis en begonnen in de buitenlucht te schilderen op hun geboortegrond. Dit boek spijst zich toe op hen en op hun werk.

8. Saskia de Bodt, *In het licht van Barbizon. Landschappen uit de kunstenaarskolonies Tervuren, Kronberg en Oosterbeek*, [Overijse] : Euro-Art, 2000.

This booklet focuses on landscapes by the painters of the early artists' colonies of Tervuren in Belgium, Kronberg in Germany and Oosterbeek in the Netherlands / Dit boekje richt zich op landschappen van de schilders uit de vroege kunstenaarskolonies Tervuren in België, Kronberg in Duitsland en Oosterbeek in Nederland.

A EUROART PROJECT

9. Francisca van Vloten, *Een onbarmhartig mooi erfdeel. De Nederlands-Hongaarse kunstenaarsfamilie Góth*, Middelburg / Vlissingen : Den Boer | De Ruiter, 2000.

Francisca van Vloten, *Kegyetlenül szép Örökség. A magyar-holland Góth Művészcsalád*, Budapest : Széphalom Könyvműhely, 2000.

The life story of a special family of artists / Het levensverhaal van een bijzondere kunstenaarsfamilie. Focus on / op München, Nagybánya, Vajdahunyad, Técső, Wien, Paris, Budapest, Szolnok, Firenze, New York, the Breton, Belgian and Dutch coast / de Bretonse, Belgische en Nederlandse kust / Domburg, Heeze, Southern France, Italy, Poland, Romania, again Hungary, Amsterdam and Veere / Domburg, Heeze, Zuid-Frankrijk, Italië, Polen, Roemenië, weer Hongarije, Amsterdam en Veere.

10. Nina Lübbren, *Rural Artists' Colonies in Europe, 1870-1910*, Manchester : Manchester University Press, 2001.

By 1900 there were over 80 rural artists' communities across Northern and Central Europe. They had been unjustly neglected by an art history preoccupied with the urban avant-garde. This book researches their importance for the development of modern art / Tegen 1900 waren er meer dan 80 landelijke kunstenaarsgemeenschappen in Noord- en Centraal-Europa. Zij waren ten onrechte verwaarloosd door een kunstgeschiedenis die zich voornamelijk bezighield met de stedelijke avant-garde. Dit boek onderzoekt hun belang voor de ontwikkeling van moderne kunst. With special focus on / Met speciale aandacht voor Ahrenshoop, Barbizon, Concarneau, Dachau, Egmond aan Zee, Giverny, Grez-sur-Loing, Katwijk, Laren, Newlyn, Skagen, Staithes, Volendam, Willingshausen & Worpswede.

11. Melanie Ehler (Hrsg.), *Rückzug ins Paradies. Die Künstlerkolonien Worpswede – Ahrenshoop – Schwaan, Barth / Berlin : Vineta-Museum / Lukas Verlag, 2001.*

The connecting factor in these three artists' colonies at the end of the 19th century is the longing for the purity of and the harmony with nature / De verbindende factor in deze drie kunstenaarskolonies aan het einde van de 19de eeuw is het verlangen naar de ongereptheid van en de harmonie met de natuur.

12. Kai Buchholz, Rita Latocha, Hilke Peckmann u.a., *Die Lebensreform. Band I und II. Entwürfe zur Neugestaltung von Leben und Kunst um 1900*, Darmstadt : Verlag Häusser, 2001.

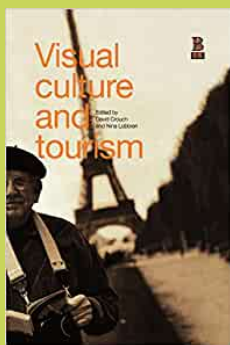
An overview of the reform initiatives around 1900 and the associated art movements. Starting in Germany and Switzerland, the reform movement collectively moved against industrialisation, proletarianisation and urbanisation combined with the pursuit of a natural way of life / Een overzicht van de hervormingsinitiatieven rond 1900 en de bijbehorende kunststromingen. Beginnend in Duitsland en Zwitserland trad de hervormingsbeweging collectief op tegen industrialisatie, proletarisering en verstedelijking gecombineerd met het streven naar een natuurlijke manier van leven. In its aestheticisation, the movement had a great deal of influence in the field of art and crafts / In haar esthetisering had deze beweging veel invloed op het terrein van de kunst en de kunstnijverheid.

13. Claus Pese (Hrsg.), *Künstlerkolonien in Europa. Im Zeichen der Ebene und des Himmels*, with contributions from/met bijdragen van, among others/onder anderen, Claus Pese, Maurits Wynants & Herman de Vilder, Emke Raassen-Kruimel, Ruth Negendanck, András Zwickl, Nürnberg : Germanisches Nationalmuseum, 2001.

Comprehensive and multi-faceted handbook with focus on various French, English, Belgian, Dutch, German, Swiss, Scandinavian, Polish, Lithuanian, Russian, Hungarian/Romanian Artists' Colonies/ Uitgebreid en veelzijdig handboek met de focus op verschillende Franse, Engelse, Belgische, Nederlandse, Duitse, Zwitserse, Scandinavische, Poolse, Litouwse, Russische, Hongaarse/ Roemeense kunstenaarskolonies.

14. David Crouch & Nina Lübbren, *Visual culture and tourism*, Oxford / New York : Berg, 2003.

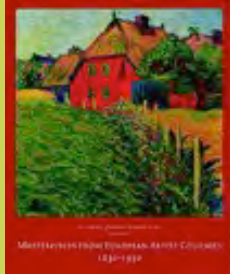
This book explores the complex association between tourism and visual culture throughout history and across cultures / Dit boek onderzoekt de ingewikkelde relatie tussen toerisme en beeldcultuur door de geschiedenis en culturen heen. Among other things it explores the relationship between art, tourism and landscape preference / Het onderzoekt onder meer de relatie tussen kunst, toerisme en de voorkeur voor een bepaald landschap.

15. Saskia de Bodt & L.J.A.D. Creyghton, *Schildersdorpen in Nederland*, Warnsveld : Terra Lannoo, 2004.

An overview of many Dutch painters' villages and artists' colonies in the period 1840-1940 with an emphasis on / Een overzicht van vele Nederlandse schildersdorpen en kunstenaarskolonies in de periode 1840-1940 met het accent op Oosterbeek, Wolfheze, Noorden (Nieuwkoop), Kortenhoef, Katwijk, Nunspeet, Hattem, Heeze, Laren, Bergen NH, Domburg, Veere, Spakenburg, Bunschoten, Staphorst and / en Volendam. With contemporary photographic impressions by / Met hedendaagse fotografische impressies van L.J.A.D. Creyghton.

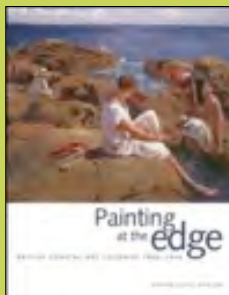
16. Francisca van Vloten & Lloyd Nick (Eds.), *Masterpieces from European Artist Colonies 1830-1930*, with contributions from/met bijdragen van Claus Pese, Emke Raassen-Kruimel, Ruth Negendanck, Francisca van Vloten, Jason M. Wirth, Atlanta GA / USA : Oglethorpe University Museum of Art, 2005.

The catalogue presents master artworks realised in historic artists' colonies in Europe and shows in relevant articles their importance for the development of art in the 19th and 20th centuries / De catalogus presenteert topstukken die in klassieke Europese kunstenaarskolonies zijn ontstaan en laat in desbetreffende artikelen hun belang zien voor de ontwikkeling van kunst in de 19de en 20ste eeuw. Focus on/op Ahrenshoop, Argenteuil, Ascona, Auvers-sur-Oise, Barbizon, Dachau, Domburg, Grez-sur-Loing, Katwijk, Kronberg, Nidden, Oosterbeek, Pont-Aven/Le Pouldu, Schwaan, Sint-Martens-Latem, Skagen, Tervuren and / en Worpswede.

A EUROART PROJECT

17. Laura Newton (Ed.), *Painting at the edge. British coastal art colonies 1880-1930*, Bristol : Samson & Co, [2005].

An overview of the development of artists' colonies on the British coast, from beloved by draftsmen to subject for plein-air painters but virtually all, except a few such as St. Ives and Walberswick, languishing after the First World War / Een overzicht van de ontwikkeling van kunstenaarskolonies aan de Britse kust, van geliefd bij tekenaars tot onderwerp voor plein-air schilders maar vrijwel allemaal, op een enkele zoals St. Ives en Walberswick na, wegwijnend na de Eerste Wereldoorlog. Focus on / op Newlyn, St. Ives, Lamorna, Walberswick, Staithe, Cullercoats, Cockburnspath, Kirkcudbright.

18. Francisca van Vloten & Hans-Günther Pawelcik, *EuroArt. European Federation of Artists' Colonies, a Network*, Overijse : Fed. EuroArt, [2006].

A 2006 overview of the euroart goals and members / Een overzicht van de euroart doelstellingen en leden in 2006. With focus on / Met de focus op Barbizon, Pont-Aven, Auvers-sur-Oise, Dachau, Ahrenshoop, Worpswede, Murnau, Nida/Nidden, Laren, Katwijk, Domburg, Tervuren, Sint-Martens-Latem, Skagen, Abramstevo, St. Ives, Arvika, Baia Mare/Nagybánya, Szolnok, Ascona.

A EUROART PROJECT

19. Francisca van Vloten (Ed.), *Artists' Colonies by the sea: Domburg, Nidden/Nida, Ahrenshoop 1870-1930 / Farbe und Sonne! Künstlerkolonien am Meer: Domburg, Nidden/Nida, Ahrenshoop 1870-1930*, with contributions from/met bijdragen van Eva Pluhařová-Grigienė, Francisca van Vloten, Ingrid Schreyer, Deventer : De Factory, 2007.

The seas are nearly surrounding the artists' colonies Domburg, Nidden/Nida and Ahrenshoop, which affects the reflection of the sunlight and by its saltiness the transparency of the light; the mingling thereof in its turn affected the artists. In Domburg the influences were mostly French neo-impressionist, in Ahrenshoop and Nidden German expressionist, in the latter after the First World War turning to the functionalism of 'Neue Sachlichkeit' / De kunstenaarskolonies Domburg, Nidden/Nida en Ahrenshoop worden bijna helemaal door de zee omringd, wat de werkaatsing van het zonlicht beïnvloedt en door zijn zoutheid de transparantie van het licht; de vermenging daarvan beïnvloedde op haar beurt de kunstenaars. In Domburg waren de invloeden vooral Frans neo-impressionistisch, in Ahrenshoop en Nidden Duits expressionistisch, voor de laatstgenoemde na de Eerste Wereldoorlog overgaand naar het functionalisme van de 'Neue Sachlichkeit'. The catalogue accompanies the exhibition which travelled from Klaipeda in Lithuania to Domburg and from Domburg to Ahrenshoop / De catalogus begeleidt de tentoonstelling die reisde van Klaipeda in Litouwen naar Domburg en van Domburg naar Ahrenshoop.

20. Elisabeth Fabritius (Hrsg.), *Das Dänemark der Künstlerkolonien: Die Skagen-Maler, die finischen Maler, die Bornholmer Maler, die Odsherred-Maler*, Faaborg : Narayana Press, [2007].

Focus on the artists from / Focus op de kunstenaars van Skagen, Funen, Bornholm and/en Odsherred (Seeland). Though they are very individual artists' colonies, focussing on their own special natural surroundings, together they present the history of the Danish art development over the course of almost a century / Hoewel ze heel individuele kunstenaarskolonies zijn, met de focus op hun eigen speciale natuurlijke omgeving, presenteren ze tezamen de geschiedenis van de Deense kunstontwikkeling in de loop van bijna een eeuw.

21. Petra Hempel e.a., *Ursprünge der Sehnsucht. Norddeutsche Künstlerorte*, with contributions from/met bijdragen van, among others/onder anderen Ruth Negendanck, Stefanie Krentz, Lisa Jürß, Fischerhude : Atelier Im Bauernhaus / Kunstverein Fischerhude, 2009.

Focus on 16 artists' villages in Northern Germany / Focus op 16 kunstenaarsdorpen in Noord-Duitsland: Ahrenshoop, Bardowick, Dangast, Dötlingen, Duhnen, Ekensund, Fischerhude, Hamburgischer Künstlerclub von 1897, Havelländische Malerkolonie, Hiddensee, Nidden, Norderney, Schwaan, Sylt-Amrum-Föhr, Usedom, Worpsswede. This publication examines what the artists in the northern colonies had in common, in which landscapes they sought inspiration as so-called migratory birds / Deze publicatie onderzoekt wat de kunstenaars in de noordelijke kolonies gemeen hadden, in welke landschappen zij als zgn. trekvogels hun inspiratie zochten.

22. Brian Dudley Barrett, *Artists on the Edge. The rise of coastal artists' colonies, 1880-1920: with particular reference to artists' communities around the North Sea*, Amsterdam : Amsterdam University Press, 2010.

This study seeks to explain the increasing waves of interest late-19th century's artists had in forming rural groups and why the sandy coast, in particular, was one of the most advantageous long-term options / Deze studie tracht te verklaren waarom kunstenaars in de late 19de eeuw een steeds toenemende drang voelden in een landelijke omgeving kunstenaars- groepen te vormen en waarom vooral de zanderige kuststreken tot de meest voordelige lange termijn opties behoorden.

23. Francisca van Vloten (Ed.), *Nieuw licht! Jan Toorop en de Domburgsche Tentoonstellingen 1911-1921*, with contributions from/met bijdragen van André Groeneveld, Francisca van Vloten, Renée Smithuis, Deventer : De Factory, 2011.

Publication on 100 years Domburg Exhibitions (1911-1921), surrounded by works from the artists' colonies of Katwijk and Bergen NH. Whereas the artists' colony Domburg began in the 1870's, it was during the periode of the Domburg Exhibitions that the colony had its heyday. They showed a mixture of avantgarde and traditional movements in art, most of them organised by Toorop and his pupil and muse Mies Elout-Drabbe. Between 1903 and 1922, Jan Toorop spent longer or shorter periods in Domburg almost every year. Before that it was the sea at Katwijk that attracted him and at the end of his Domburg period, he frequented Bergen NH, where his daughter Charley lived / Publicatie over 100 jaar Domburgse Tentoonstellingen (1911-1921), omringd door werken uit de kunstenaarskolonies Katwijk en Bergen NH. Waar de kunstenaarskolonie Domburg in de jaren rond 1870 ontstond, beleefde de kolonie tijdens de Domburgse Tentoonstellingen haar bloeitijd. Die toonden een mengeling van avantgarde en traditionele stromingen in de kunst, de meeste georganiseerd door Toorop en zijn leerling en muze Mies Elout-Drabbe. Tussen 1903 en 1922 verbleef Jan Toorop bijna elk jaar langere of kortere tijd in Domburg. Daarvoor was het de zee bij Katwijk die hem aantrok en aan het einde van zijn Domburgse periode bezocht hij Bergen NH regelmatig, waar zijn dochter Charley woonde.

24. Norbert Göttler, "*Eine rechte Malerluft, ein wahres Malerlicht ...*". *Künstlerkolonien und pittoreske Landpartien in Oberbayern, Dachau* : Verlag Bayerland, 2011.

Investigation of more than 20 places in the wider area of Munich where painters from the 19th century onwards gathered to work, supplemented with contemporary photographs of the area / Onderzoek naar meer dan 20 plekken in de wijde omtrek van München waar schilders vanaf de 19de eeuw samenkwamen om te werken, aangevuld met hedendaagse foto's van de omgeving.

25. Francisca van Vloten, *Het Zingen der Dingen. De kunstenaarskolonie Worpswede*, Domburg : De Factory, 2012.

With Fritz Mackensen from 1884 onwards and a few years later his colleagues Otto Modersohn, Hans am Ende, Fritz Overbeck and Heinrich Vogeler, the foundation for the artists' colony of Worpswede was laid. The colony gained fame thanks to the poet Rainer Maria Rilke who married the sculptress Clara Westhoff, Vogeler as the foreman of Jugendstil and applied arts in Worpswede and Paula Becker who married Modersohn and developed into a widely recognized precursor of German Expressionism / Met Fritz Mackensen vanaf 1884 en enkele jaren later zijn collega's Otto Modersohn, Hans am Ende, Fritz Overbeck en Heinrich Vogeler werd de basis voor de kunstenaarskolonie Worpswede gelegd. Faam kreeg de kolonie dankzij de dichter Rainer Maria Rilke die de beeldhouwster Clara Westhoff huwde, Vogeler als voorman van de Jugendstil en toegepaste kunst in Worpswede en Paula Becker die met Modersohn trouwde en zich ontplooipte tot algemeen erkend voorloopster van het Duitse expressionisme.

A EUROART PROJECT

26. Elisabeth Boser, Heiko Brunner, Lisa Jürß, *Schwaan. Eine Künstlerkolonie in Mecklenburg*, Dachau : Zweckverband Dachauer Galerien, 2012.

Presentation of Schwaan in the Artists' Colony Dachau / Presentatie van Schwaan in de kunstenaarskolonie Dachau. Schwaan became an Artists' Colony through the native Schwaaner Franz Bunke. As a teacher at the 'Weimarer Malerschule', he brought colleagues and pupils to the small farming town near Rostock from 1892 onwards / Schwaan werd een kunstenaarskolonie dankzij de geboren Schwaaner Franz Bunke. Als leraar aan de 'Weimar Malerschule' nam hij collega's en leerlingen vanaf 1892 mee naar het boerengehucht dichtbij Rostock.

A EUROART PROJECT

27. Ruth Nегendanck & Hans-Günther Pawelcik, *Die vier Jahreszeiten in den Künstlerkolonien Ahrenshoop, Hiddensee, Schwaan & Worpswede*, Lilienthal : Lilienthaler Kunststiftung Monika und Hans Adolf Cordes, 2014.

This book presents the influence of the seasons in the works of the founders of the four North German artists' colonies Ahrenshoop, Hiddensee, Schwaan & Worpswede through paintings and poems / In dit boek wordt de invloed van de jaargetijden in de werken van de grondleggers van de vier Noord-Duitse kunstenaarskolonies Ahrenshoop, Hiddensee, Schwaan & Worpswede aan de hand van schilderijen en gedichten gepresenteerd.

28. Jan Buijsse en André Groeneveld (Eds.), *Grenzeloos schilderachtig / Boundlessly Picturesque*, with contributions from/met bijdragen van Brian Barrett, André Groeneveld, Elisabeth Oost, Peter van den Berg, Martina Nommsen, Francisca van Vloten, Annemarie Kingmans-Claas, Katwijk : Katwijk Museum, 2015.

This publication focuses on coastal artists' colonies in which the local fishing population plays an important role. The choice fell on the artists who frequented Newlyn, Berck-sur-Mer, Knokke-Heist, Katwijk, Skagen and Ahrenshoop / Deze publicatie richt zich op kunstenaarskolonies aan de kust waarin de lokale vissersbevolking een belangrijke plaats inneemt. Gekozen is voor de kunstenaars die Newlyn, Berck-sur-Mer, Knokke-Heist, Katwijk, Skagen en Ahrenshoop frequenteerden.

A EUROART PROJECT

29. Francisca van Vloten, *Met de natuur als leermeester. De kunstenaarskolonie Schwaan, Domburg* : De Factory, 2015.

Schwaan in Domburg / Schwaan in Domburg. Franz Bunke, Rudolf Bartels and Peter Paul Draewing from Schwaan itself, together with Alfred Heinsohn from Hamburg, formed the pillars of the artists' colony from around 1880-1890. Taught at the Malerschule in Weimar in realistic-naturalistic landscape painting, they practiced their nature studies in Mecklenburg and Schwaan, with Bartels and Heinsohn developing most in the modern direction / Franz Bunke, Rudolf Bartels en Peter Paul Draewing uit Schwaan zelf vormden met Alfred Heinsohn uit Hamburg de steunpilaren van de kunstenaarskolonie van ca. 1880-1890. Aan de Malerschule in Weimar onderwezen in de realistisch-naturalistische landschapsschilderkunst beoefenden ze hun natuurstudies in Mecklenburg en Schwaan, waarbij Bartels en Heinsohn zich het meest in moderne richting ontwikkelden.

A EUROART PROJECT

30. Doris Blübaum & Maximilian Eiden (Hrsg.), *Aufbruch ins Freie. Künstlerkolonien in Deutschland um 1900*, Ravensburg : Landratsamt Ravensburg, 2015.

Artists' colonies were meeting places for artists with innovative ideas. New goals were found in the combination of man and nature. In Germany artists' colonies were established in Ahrenshoop, Dachau, Hiddensee, Nidden, Schwaan, Schreiberhau and Worpswede from the middle of the 19th century. Works of art from their heyday are presented in the publication accompanying an exhibition of the same name / Kunstenaarskolonies waren ontmoetingsplaatsen voor kunstenaars met innoverende ideeën. Nieuwe doelen werden gevonden in de combinatie van mens en natuur. in Duitsland werden vanaf midden 19de eeuw onder meer kunstenaarskolonies gevestigd in Ahrenshoop, Dachau, Hiddensee, Nidden, Schwaan, Schreiberhau en Worpswede. Kunstwerken uit hun bloeitijd worden gepresenteerd in de publicatie die een gelijknamige tentoonstelling begeleidde.

31. Thomas Andratschke (Hrsg.), *Mythos Heimat. Worpsswede und die europäischen Künstlerkolonien*, with contributions from/met bijdragen van, among others/onder anderen, Claus Pese, Francisca van Vloten, Anne van Lienden, Ruth Negendanck, Elisabeth Boser, Ingrid Erhardt, Katja Pourshirazi, Lisa Jürß, András Zwickl, Dresden : Sandstein Verlag, [2016].

The book presents around 25 artists' colonies from all over Europe. Each colony represents the cultural unity of the continent, but also its national and artistic diversity / Presentatie van ongeveer 25 kunstenaarskolonies uit heel Europa. Elke kolonie vertegenwoordigt de culturele eenheid van het continent, maar ook de nationale en artistieke diversiteit. Focus on French, Dutch, English, Danish, German, Hungarian and Swiss Artists' Colonies / Focus op Franse, Nederlandse, Engelse, Deense, Duitse, Hongaarse en Zwitserse kunstenaarskolonies.

A EUROART PROJECT

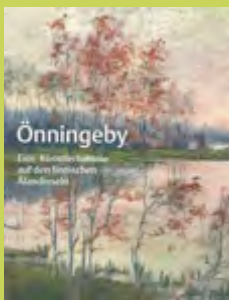
32. Elisabeth Boser, Ulrich Schulte-Wülwer & Iben Johansen, *Ekensund im Kreis der Künstlerkolonien an der Ostsee*, Dachau : Zweckverband Dachauer Galerien, 2016.

Since 1875, the fishing village of Ekensund on the North Bank of the Flensburg Fjord has been a favourite with artists, in particular with German ones. It differs from the other artists' colonies on the Baltic Sea in that it is tucked away in a bay. This publication examines the similarities and the differences in the artistic works that can be identified on that basis / Sinds 1875 is het vissersdorp Ekensund op de noordelijke oever van de Flensburg Fjord een favoriet bij kunstenaars, vooral bij Duitse. Het onderscheidt zich van de andere kunstenaarskolonies aan de Oostzee doordat het verscholen ligt in een baai. Deze publicatie gaat in op de overeenkomsten en verschillen in de kunstwerken die op basis daarvan kunnen worden vastgesteld.

A EUROART PROJECT

33. Kjell Ekström & Karin Schuff, *Önningeby. Eine Künstlerkolonie auf den finnischen Ålandinseln*, Dachau : Zweckverband Dachauer Galerien, 2017.

Önningeby in Dachau. The artist colony Önningeby was founded by the well-known Finnish landscape painter Victor Westerholm, who invited his art friends to come and work there. Swedish, Finnish and later also Estonian artists were to rent houses there during the summer / De kunstenaarskolonie Önningeby is gesticht door de bekende Finse landschapsschilder Victor Westerholm, die zijn kunstvrienden uitnodigde om daar te komen werken. Zweedse, Finse en later ook Estse kunstenaars zouden er in de zomer huizen huren.

A EUROART PROJECT

34. Nicole Bröhan, *Künstlerkolonien. Ein Führer durch Deutschland, die Schweiz, Polen und Litauen*, Berlin : Parthas Verlag, 2017.

This publication highlights 22 artists' colonies and painters' villages in (former) German-speaking areas between Ahrenshoop at the Baltic Sea and Sils Maria in the Swiss mountains / Deze publicatie belicht 22 kunstenaarskolonies en schildersdorpen in (voormalig) Duitssprekende gebieden tussen Ahrenshoop aan de Oostzee en Sils Maria in de Zwitserse bergen. The First World War brought a turning point and the Second sealed the end of the German artists' colonies. In the second half of the 20th century, thus the author, artists' colonies were not to regain outstanding art-historical importance / De Eerste Wereldoorlog veroorzaakte een keerpunt en de Tweede betekende het einde van de Duitse kunstenaarskolonies. In de tweede helft van de 20e eeuw, aldus de auteur, zouden de kunstenaarskolonies niet opnieuw van uitzonderlijk kunsthistorisch belang worden.

35. Francisca van Vloten, *Drie bijzondere collecties in beeld / Drie besondere Sammlungen im Bild*, Domburg : De Factory, 2018.

Introduction to the collections on European artists' colonies of the Municipality of Veere in the Dutch Province of Zeeland, the MTVP Museum Domburg and the private CFVV in care of the ICEAC Domburg / Introductie tot de collecties van Europese kunstenaarskolonies van de gemeente Veere in de Nederlandse provincie Zeeland, het MTVP Museum Domburg en de door het ICEAC Domburg beheerde particuliere collectie CFVV. A selection from the MTVP Museum's and CFVV's collections was presented in Schwaan, Germany in the Summer of 2018 / Een selectie uit de MTVP Museum en CFVV collecties werd in de zomer van 2018 in het Duitse Schwaan gepresenteerd.

A EUROART PROJECT

36. Elisabeth Boser & Katrin Arrieta, *Ahrenshoop. Die Künstlerkolonie an der Ostsee*, Dachau : Zweckverband Dachauer Galerien und Museen, 2018.

In 2018, the artists' colony Ahrenshoop was presented in Dachau, the last of the series of artists' colonies on the Baltic Sea which Dachau has presented over the years. The accompanying publication discusses the history and development of the colony / In 2018 werd de kunstenaarskolonie Ahrenshoop gepresenteerd in Dachau, als laatste van de reeks kunstenaarskolonies aan de Oostzee waaraan Dachau in de loop der jaren aandacht heeft besteed. De begeleidende publicatie gaat in op de geschiedenis en ontwikkeling van de kolonie.

A EUROART PROJECT

37. Monique Lucenet & Georges Lucenet (Eds.), *Impressionisms Routes / Les Routes des Impressionnismes en Europe*, Neuilly-sur-Seine : Eau & Lumière/Impressionisms Routes, 2021.

This book came into being within the framework of the Cultural Routes of the Council of Europe and presents a panorama of the Impressionist movement of the second half of the 19th century and the first half of the 20th century across 36 European countries. It reflects the important role Cultural Routes play in promoting movements of ideas, cultural diversity, exchanges across borders, better knowledge of the history of Europe and the enhancement and preservation of heritage and landscapes / Dit boek kwam tot stand in het kader van de Culturele Routes van de Raad van Europa en presenteert een panorama van de impressionistische beweging van de tweede helft van de 19e en de eerste helft van de 20e eeuw in 36 Europese landen. Het weerspiegelt de belangrijke rol die culturele routes spelen bij het bevorderen van ideeënbevingingen, culturele diversiteit, grensoverschrijdende uitwisselingen, een betere kennis van de geschiedenis van Europa en de verbetering en het behoud van erfgoed en landschappen.

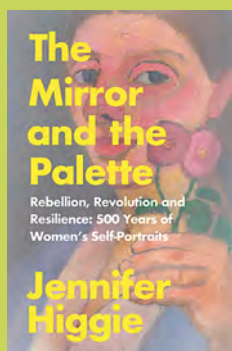
A EUROART PROJECT

38. Andreas Schwab, *Zeit der Aussteiger. Eine Reise zu den Künstlerkolonien von Barbizon bis Monte Verità*, München : C.H. Beck, 2021.

Eleven celebrities accompany the reader on a journey through ten different artists' colonies and painters' villages / Elf beroemdheden begeleiden de lezer bij een reis langs tien verschillende kunstenaarskolonies en schildersdorpen : Barbizon (Jean-François Millet), Pont-Aven (Ida Gerhardi), Skagen (P.S. Krøyer), Capri (Marianne Stokes), Altaussee (Alma Mahler-Werfel), Taormina (Arthur Schnitzler), Tanger (Truman Capote), Korfu (John Singer Sargent), Worpswede (Carl & Gerhart Hauptmann/Charlotte Bara), Monte Verità (Charlotte Bara/Harald Szeemann).

39. Jennifer Higgie, *The Mirror and the Palette. 500 Years of Women's Self Portraits*, London : Weidenfeld & Nicolson, 2021.

Until the 20th century, art history was mainly described by white men who tended to write about other white men. In this book Jennifer Higgie gives an overview of 500 years of art history with female artists. A history starring women who turned their backs on convention and led a life full of strength, creativity and courage. The result is a phenomenal revision of centuries of art history / Tot de 20ste eeuw werd de kunstgeschiedenis voornamelijk beschreven door witte mannen die de neiging hadden om over andere witte mannen te schrijven. In dit boek geeft Jennifer Higgie een overzicht van 500 jaar kunstgeschiedenis met vrouwelijke kunstenaars. Een geschiedenis met in de hoofdrol vrouwen die conventies de rug toekeerden en een leven leidden vol kracht, creativiteit en moed. Het resultaat is een fenomenale herziening van eeuwen kunstgeschiedenis.

40. Francisca van Vloten, *Cahier bij 'De Onthulling' / Booklet with 'The Unveiling' / Heft bei 'Die Enthüllung'. Kennismaking met een collectie / Discovering a collection / Die Entdeckung einer Sammlung, Domburg : De Factory, 2022.*

Introduction of the ICEAC by a presentation of the many Artists' Colonies in Europe. Until now, this International Centre for the Study and Documentation of the European Artists' Colonies existed virtually as an advisory body and scientific branch of euroart, but its physical opening is planned for March 2024. Its motto is: Art Connects & Transcends Borders. Art goes from heart to heart. As Pierre Bedouelle, the Secretary-General of euroart, described it at the opening of the exhibition in 2021: "The ICEAC is the true Research Centre for our organisation. Today is a milestone for us, we have been supporting the ICEAC for the last few years. It is the corner stone of our strategy." / Introductie van het ICEAC door een presentatie van de vele kunstenaarskolonies in Europa. Dit International Centre for the Study and Documentation of the European Artists' Colonies bestond tot nu toe virtueel als adviesorgaan en wetenschappelijke tak van euroart, maar de fysieke opening ervan is gepland voor maart 2024. Het heeft als motto: Art Connects & Transcends Borders. Kunst gaat van hart tot hart. Zoals Pierre Bedouelle, de secretaris-generaal van euroart, het bij de opening van de tentoonstelling in 2021 beschreef: "Het ICEAC is het echte onderzoekscentrum voor onze organisatie. Vandaag is een mijlpaal voor ons, we steunen het ICEAC sinds de laatste jaren. Het is de hoeksteen van onze strategie." Focus on artists connected to / Focus op kunstenaars verbonden met Ascona, Ahrenshoop, Barbizon, Bergen NH, Domburg, Heeze, Katwijk, Knokke-Heist, Laren/Blaricum, Murnau, Norderney, Nidden, Nunspeet, Oosterbeek, Schwaan, Tervuren, Worpswede, Avantgarde/Dada (Hannover), Bloomsbury (Lewes), Les Nabis (Pont-Aven), Die Brücke (Dresden), Der Blaue Reiter (München), Hölzel-Kreis (Stuttgart).

A EUROART PROJECT

41. Francisca van Vloten, *Stug en Stoer – Beharrlich und Beherzt. De weg van Jo Koster van Hattem en/und Dora Koch-Stetter / Stubborn and Sturdy. The Path of Jo Koster van Hattem and Dora Koch-Stetter, Domburg : De Factory, 2022.*

Overview catalogue of an exhibition of the MTVP Museum Domburg and the ICEAC in collaboration with the Kunstmuseum Ahrenshoop, Domburg 2022-2023 / Overzichtscatalogus bij een tentoonstelling van het MTVP Museum Domburg en het ICEAC in samenwerking met het Kunstmuseum Ahrenshoop, Domburg 2022-2023. Jo Koster van Hattem and Dora Koch-Stetter both started traditionally and then both embraced modernism. Gradually they had to overcome a lot of obstacles, but they worked sturdily and stubbornly. The one mainly in French Neo-Impressionist and the other mostly in German Expressionist sense, ultimately both arriving at their own style. The fact that they have been associated with various European artists' colonies is clearly reflected in their work. There, paintings and graphics were created that accentuate the differences and similarities between them / Jo Koster van Hattem en Dora Koch-Stetter begonnen allebei traditioneel en omarmden vervolgens allebei het modernisme. Gaandeweg hadden zij heel wat obstakels te overwinnen maar zij werkten stug en stoer door. De ene vooral in Frans neo-impressionistische en de andere meestal in Duits expressionistische zin, om uiteindelijk beiden bij hun eigen stijl uit te komen. Dat zij aan verschillende Europese kunstenaarskolonies verbonden zijn geweest, komt duidelijk in hun werk tot uiting. Daar ontstonden schilderijen en grafiek die de verschillen en overeenkomsten tussen hen accentueren.

A EUROART PROJECT